

Aan Angela Schijf kleeft het imago van 'de perfectionist'. Terwijl de geliefde actrice juist zo houdt van de schoonheid van imperfectie. Over de liefde voor klassieke muziek, de gevechten, het kind in haar en moederschap. 'Het leven wordt interessant als het schuurt.'

TEKST: ROBERT HEUKELS, FOTOGRAFIE: MOON JANSEN

omhelst het imperfecte leven

STYLING: MANON MEIJERS. CREATIVE: FEDERIKE EVENELIJ. PRODUCTIE: NICKY VAN WIJNGAARDEN. HAAR & MAKE UP: GWENDOLYN VAN WAVEREN (WENDY) EN ANITA VAN MEERVELD (ANGELA). MET GROTE DANK AAN THE HOXTON AMSTERDAM

Zoals ze aan komt fietsen op de Amsterdamse gracht, grote bril op, verfromfaaid kapsel, wijde gele trui slobberend om haar ranke lijf, verbeeldt ze een dertien-in-een-dozijn-studente, groen nog in de stad. Maar het is toch werkelijk de beeldschone Angela Schijf, de vrouw die al ruim twee decennia grote slagen in de wereld van het theater, de kunst, film en tv slaat. Bewierookt vanwege haar lieve uitstraling, haar tomeloze energie, haar zucht naar verdieping. Drie jaar geleden stond ze ook groot in WENDY en de simpele vraag 'Hoe is het sindsdien gegaan?' doet duizelen. 'Die laatste drie jaren waren niet voor de poes. Het begon met mijn vader, die tijdens de kerst van 2015 overleed. Maar in mijn directe omgeving zat ook veel verdriet dat minder zichtbaar was. En onzichtbaar verdriet kost de meeste energie. Dat is zo pijnlijk, omdat je het niet met iedereen kunt delen. Ik kan het nu ook niet vertellen, maar het was er wel. De dood van een vader is een duidelijk leed. Dat begrijpt iedereen, dat zit aan de oppervlakte. Maar de laatste drie jaar konden de dingen bestaan omdat het werken goed ging, ik leuke dingen deed en ik een opgeruimd persoon ben. Ik zie altijd wel ergens licht.'

Er was ook zoveel succes, twee Zilveren Televizier-sterren, internationale prijzen voor de film Storm: Letters van Vuur... 'Een Zilveren Ster geeft een enorme kick. Je voelt verliefdheid, erkenning. Maar ik teken mijn leven aan de hand van intense persoonlijke momenten. Het echt diepe geluk zit altijd in intermenselijke relaties. Hoe gaat het met je man? Je kinderen? Je kleine kring? Maar gek genoeg heeft mijn werk altijd de functie van reddende engel gehad. Het sleept me overal doorheen. Meer nog dan succes en prijzen, was het sec: het spelen. In de spotlights, op première, sla ik dicht. Wat de pers en het publiek er allemaal van vindt, ik wil het niet weten, zo eng! Dan gaat het alleen maar om resultaten behalen. Ik vind juist de reis het leukst. De weg ernaartoe. Dat is wat ik altijd zo sterk voel: de reis is vele malen interessanter dan het doel.'

En die reis zat vol avontuur. Heftige uitdagingen. La Superba op de planken, Meisje van Plezier op tv. Je moest letterlijk en figuurlijk met de billen bloot? 'Doodeng. In Meisje van Plezier speel ik een escort. Die rol trok me uit mijn comfortzone. Ik probeer nooit te veel aandacht op uiterlijk te leggen, maar het was voor mij wel een ding dat ik in lingerie op tv kwam. En toch heb ik het gedaan. En dan zeggen ze natuurlijk: ja maar, je speelt toch een personage? Hm. Dat is veel gecompliceerder dan mensen denken. Wanneer doe ik een masker op en af? Misschien ben ik juist wel mezelf als ik speel. De façade van een acteerrol geeft mij de vrijheid te zoeken naar een stukje Angela in

LIEFDE & VRIENDSCHAP
WENDY & ANGELA

'Ik durf steeds meer mens te zijn'

mezelf, wat ik kan gebruiken voor het personage. In alle andere rollen, die van moeder, dochter, echtgenoot, ben ik continu bezig goed te doen voor anderen. Maar in de rol van actrice is er vrijheid van denken. Dan kan ik in het moment zijn, mezelf zijn. Dat zoek ik op wanneer ik speel. Het leven neemt soms een loopje met je, maar als je speelt, heb je er controle over, kun je het sturen. Dat maakt dit vak zo aantrekkelijk. 'Bij het toneelstuk *La Superba*, een dwaaltocht naar de krochten van Genua als metafoor voor de zoektocht naar de ziel en je eigenheid, moest ik twee nummers zingen en speelde ik op een gegeven moment niets meer dan... een been. Spelen zoals spelen moet zijn. Heel intuïtief, dicht op de huid. Het is gebaseerd op het boek van Ilja Leonard Pfeijffer, die zo treffend kan schrijven, met van die simpele vergelijkingen. Ik moet vaak denken aan die mooie zinnen. *Zoals ook alleen mensen die pijn hebben gekend gelukkig kunnen zijn, omdat mensen die zomaar pijnloos gelukkig zijn wegwaaien als een zondagskrantje op de wind.* Dat is toch prachtig? En zo waar. Ik houd ontzettend van die twee kanten. Dat >

*'Het is
fijn als je
wilt wat je
hebt. Die
terredenheid te
voelen'*

'Als ik bedenk dat het Nu! Gewoon! Heel! Gezellig! En! Saamhorig! Moet! Zijn, gebeurt dat standaard niet'

diepste donkere versus het lichte, de verhalen, de poëzie.'

Voor jou is perfectie geen synoniem voor schoonheid?

'Juist de schoonheid van imperfectie moet je omarmen. Dat is mooier dan als de paden louter gladgestreken zijn. Ik houd ook niet van kleren die bij elkaar passen. Het leven is pas interessant als het schuurt. Wrijving maakt warmte en energie. Daar houd ik van.'

Al weer een tijdje geleden nam Johnny de Mol Angela mee naar Argentinië voor zijn programma *Waar is De Mol*, om in Buenos Aires de tango te leren, de dans waar mannen moeten leiden en vrouwen gloriëren in het volgen. Lastig voor Angela, dacht Johnny, want dat was me toch een controlfreak en perfectionist. Ze was toen net zwanger van haar derde dochter. Die dochters zijn inmiddels 14 (Bloem), 12 (Mensje) en 6 (Zus).

Ze lacht dat beeld weg. Perfectionist, zij? Zeker nu niet meer. 'Ik leef samen met een extreme perfectionist, dus ik weet dat ik het echt níet ben.'

Waar komt dat beeld dan toch vandaan?

'In mijn werk wil ik wél dat het goed wordt. Ik houd zo van wat ik doe, dat ik er honderd procent voor ga. Perfectie bestaat niet, is niet interessant. Maar het beste uit jezelf halen moet. Ik haat het als mensen de kantjes ervan aflopen, niet genoeg energie erin stoppen.' De fase van haar leven, zo legt ze uit, is er ook juist een van *trial and error*. Nu de veertig nadert, wordt het landschap om haar heen ruwer. En dat is fijn. 'Ik heb het gevoel dat ik een beetje openbreek naar alle kanten. Veel over mezelf leer. Ik zit in een fase van uitproberen. Grenzen stellen en grenzen opzoeken.'

Zo trok ze de laatste jaren nadrukkelijk de theaters in met eigen producties. Samen met haar man Tom Van Landuyt speelde ze *Kreutzersonate*, *Als het verlangen maar stopt*. Vanaf 12 oktober gaat ze voor het tweede seizoen de kindervoorstelling *4 Jaargetijden met Angela Schijf* spelen. Klassieke muziek vanaf zes jaar! Dat is pure passie, het voelen van een artistieke noodzaak. 'Je gaat niet iets maken in het theater om geld te verdienen, dan kun je beter wat anders gaan doen. Maar ik vind het zo belangrijk. Al die avonturen. Een eigen stuk, een eigen bedrijfje. Het geeft mij ongelooflijk veel.'

Want?

'Ik onderschat mezelf eerder dan dat ik mezelf overschat, dus dat het allemaal is gelukt, die producties, dat voelt heel lekker. Het maakt me sterk. En aan de andere kant: als het nu dan een keer niet lukt, is er ook geen man overboord. Vroeger verging de wereld. Maar de wijsheid komt dus inderdaad met de jaren. Dat is 39 zijn in plaats van 23. Ouder worden is fijn.'

'Het leven neemt soms een loopje met je, maar als je speelt, heb je er controle over, kun je het sturen'

Ja, dat voel je echt zo?

'Absoluut! Door schade en schande zijn we wijzer geworden. Soms gaat er iets flink fout en dan komt het daarna toch weer goed. Dingen zijn eindig. Je slecht voelen, dat gaat voorbij. Ik kan alles beter kaderen. Ik durf steeds meer mens te zijn. Het is ook een kwestie van niet altijd kijken naar de paar mensen die het beter hebben. Zó veel mensen hebben het minder goed.'

Bedachtzaam: 'Het is fijn als je wilt wat je hebt. Die tevredenheid te voelen. We zijn hier op aarde om verbinding te maken, contact te hebben. Ook gewoon met de mensen op straat. Laatst zag ik een mooi filmpje van een Belgische psychiater die zei: "Als je met een jong pupje over straat loopt, streelt iedereen dat pupje en stelt vragen als: hoe heet-ie? Maar zonder pupje, streelt niemand jou even of vraagt: hoe gaat het, wie ben je, hoe heet je. Is dat niet gek?"'

Jij streelt in ieder geval de kunst. 4 Jaargetijden, daar lichten je ogen van op. Vanwaar?

'Ik produceer dat dus zelf. Samen met Joris Nassenstein richtte ik *Klassiek to go* op. Met iedere schroef in het decor bemoei ik me. Een heerlijke positie. Ik houd van schoonheid. Die grote componisten, zoals Vivaldi, zijn niet voor niks nog steeds relevant. Voor hen telde ieder detail. Die klassieke muziek, dat is wiskunde, dát is pas perfectie. Klassieke muziek is voor kinderen zo belangrijk, het is de basis van alle muziek. Ik breng hen er op een toegankelijke manier mee in contact. Maar ga ook eens naar graffiti art kijken, of een schilderij van Rubens. Luister naar de Stones en Nirvana. En vind daar iets van.'

Hoe reageren kinderen op de voorstelling?

'Kinderen zijn zo eerlijk. Zo open. Velen zien voor het eerst een violist echt op die viool spelen. De live uitvoering van de muziek is van grote waarde. Tijdens de voorstelling zijn ze super geconcentreerd en tegelijkertijd roepen ze ook van alles richting het toneel als er gevaar dreigt voor het meisje dat ik speel. Kinderen zijn zo puur. Dat is toch wel iets gek. We komen op de wereld met zuivere intuïtie. Wat ons de eerste dertig jaar van ons leven

afgeleerd wordt. Dingen mogen niet, horen niet... Vervolgens zijn we dertig en willen we allemaal weer kind zijn. Stellen we onszelf allemaal de vraag: wat wil ik eigenlijk zelf? Wie ben ik echt?'

Wat is jouw antwoord?

'Dit. Dit project ben ik echt. Hiermee wordt er wel iets in mij wakker. Meer verantwoordelijkheid, meer het "maken", voor een publiek dat niet liegt. En spelen. Altijd blijven spelen.'

Je speelt 4 Jaargetijden met Angela Schijf ook op kerstavond en de twee kerstdagen en dan ook nog op drie verschillende plekken, Amsterdam, Breda en Amstelveen... dat is niet zo perfect?

'Dan moet het gezin wel mee. Dan gaan we zorgen dat we het in Breda met kerst gezellig maken met elkaar. Ik heb overigens wel geleerd dikke kruizen in de agenda te zetten. Vakantie, eerste dag school, verjaardagen. Ik bakken het goed af. En als ik er niet ben, dan zijn ze bij hun vader. Beter kan niet. Ze worden niet aan hun lot overgelaten, we redden het altijd met ons tweeën, met weinig hulp van buitenaf. Daar ben ik trots op.'

Met Tom speelde je een tijdlang samen, de *Kreutzersonate*. Jullie hadden naar eigen zeggen goud in handen, speelden met veel succes een stuk dat jullie meer dan lief was. Samen met twee Belgische musici, ook een stel. Dat liep mis toen de man gevoelens kreeg voor jou. Maar toen Tom en jij verder wilden met Nederlandse muzikanten, gingen de Belgen ervoor liggen. En gaf de rechter hen min of meer gelijk... Dat moet jullie diep geraakt hebben?

'Dat was echt een enorme ellende. Het is nog steeds niet opgelost, we mogen het sinds 1 januari 2017 al niet meer spelen. Super verdrietig. Dat mensen om zoiets moois, want dat is het, het is een heel bijzondere voorstelling, ruzie maken. Ongelooflijk veel tijd en energie heeft het gekost. Een paar jaar van ons leven, dat meen ik echt. We moesten onszelf steeds dwingen te denken aan die voorstelling, de creatie te prefereren boven het feit dat mensen je pijn willen doen. Financieel is het ook naar, ik moet veel sparen om dit op te lossen.'

Ja, want mensen denken natuurlijk weleens dat jullie acteurs super rijk zijn, maar vergeten de investeringen?

'Allereerst: ik ben heel dankbaar. Wie ben ik om te klagen. Als ik zie, wat ik de laatste drie jaar allemaal heb mogen doen... Mooie rollen, ook nog de presentatie van *Als Je Me Echt Zou Kennen* van RTL en jurylid zijn bij *Superkids*... Ik mag alleen maar héél dankbaar zijn. Maar ik werk er wel keihard voor. In Nederland bestaat geen glitter en glamour en je wordt niet rijk van acteur >

WENDY: SHORT LOAVIES.
GERALDINE: ROK PATRIZIA PEPÉ

*Vrouwen worden
alleen maar
interessanter als
ze ouder worden.
Met alle rimpels en
bijverschijnselen
erbij*

zijn. Sterke vrouwenrollen zijn dun gezaaid, zeker als je ouder wordt. En zo veel mensen maken de mooiste stukken, films, documentaires, en moeten zo hard knokken. Die verdienen óók dat platform en de erkenning. Het is bizar als ik erover nadenk dat ik al 25 jaar mee mag doen. Ik heb ook gewoon geluk gehad.'

Op Twitter is jouw onderzin 'Love all, trust a few, do wrong to none'...

'Haha, ja, maar dat is van Shakespeare. Ik ben het daar overigens wel helemaal mee eens, daarom heb ik die zin er natuurlijk ook neergezet. Ik vind het, in algemene zin, heel raar als mensen bezig zijn dingen kapot te maken. Ik creëer zo graag. Ik maak zo graag. Je wilt toch voor schoonheid gaan? Ik begrijp veel beslissingen op politiek gebied ook niet. Je wilt toch altijd fijner, gelukkiger, mooier? Toch niet lelijker, erger, gemener en naarder?'

Hoe praten jullie thuis met de dochters over het leven?

'We hebben open gesprekken. Alles is bespreekbaar, er zijn geen geheimen. Je kunt je kinderen niet behoeden voor narigheden, maar wel vertrouwen bieden. Zorgen zuig ik letterlijk op uit het hoofd van mijn gevoelige dochters. Maar ja, was het maar zo makkelijk. Tom is een geweldige vader. Gelukkig delen we dezelfde ideeën over het leven en de kinderen en wat we belangrijk voor hen vinden. De zwaarste periode van het moederschap vond ik de tijd waarin Bloem en Mensje vrij snel achter elkaar geboren werden, een kleintje van twee en een baby aan de borst. Toen Zus zes jaar later kwam, heb ik er erg van kunnen genieten. Toen konden Bloem en Mensje hun veters al strikken, dat was een heel ander verhaal.'

Merk je vice versa dat je zorgelozer wordt naarmate je ouder wordt? Ik zag dat je die beroemde Pippi Langkous-zin had gepost: ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk wel dat ik het kan.

'Nou... Dat is wel iets dat ik moest leren. Ik ben 39 en kan ook nog weleens onder tafel kruipen van de onzekerheid. Maar Pippi is ook weer een kind, hè, die kinderen hebben dat onbevengene. Daar verlang je als volwassene uiteindelijk toch steeds meer naar.'

Servé Hermans, de artistiek leider van Toneelgroep Maastricht, zei tijdens La Superba over jou: 'Ze heeft iets onaantastbaars en iets benaderbaars tegelijk. Angela is eigenlijk alle vrouwen in één persoon: moeder, echtgenote, harde werker en spannende, sexy vrouw.' Onzeker hoeft je dan toch niet meer te zijn?

'Och, hemel, maar ik denk dat alle vrouwen dat wel hebben toch, wat hij zo beschrijft? Of ik wens het alle vrouwen in elk geval toe, dat ze alle facetten van zichzelf aan kunnen en mogen spreken.

'Je kunt je kinderen niet behoeden voor narigheden, maar wel vertrouwen bieden'

En dat onaantastbare, ja, ik snap wel waar dat vandaan komt. Ik ben redelijk op mezelf, ga zelden mee naar het café. Ik heb mijn gezin, zit niet meer volop in het acteursleven van "na de show nog even de stad in".'

Wat is voor jou dan nu Het Perfecte Leven?

'Een leven waarin de creatie nooit stopt, waarin *Klassiek to go* een traditie wordt, waarin muziek ieders leven blijft verrijken. En ik wens veel gezondheid en dat we een beetje van elkaar blijven houden. Zondagmiddagen met het gezin, waarbij iedereen lekker in zijn vel zit. Dat lukt overigens niet op afroepbasis. Als ik bedenk dat het Nu! Gewoon! Heel! Gezellig! En! Saamhorig! Moet! Zijn, gebeurt dat standaard niet.'

Bloem is inmiddels al aan het puberen?

'In België lopen we een beetje achter, denk ik. Het zijn zulke brave, Vlaamse, beleefde meisjes. Als ik ze zo weleens bekijk: ze zijn goed gelukt. Maar natuurlijk gieren de hormonen er weleens uit en schreeuwen ze tegen mij of tegen elkaar. Dan houd ik weer een preek waarvan ik later denk: o, het is helemaal niet leuk om zo'n moeder te hebben. Maar over het algemeen is het best harmonieus. Bloem is echt een paardenmeisje, die heeft zichzelf met die passie een groot cadeau gegeven.'

Nog even terug naar de toekomst. Vrees je die echt weleens, nu de jaren klimmen? Dat je straks minder werk zal hebben, er minder rollen zullen zijn? Jij blijft toch gewoon eeuwig jong?

'Dat hoeft voor mij helemaal niet. Vrouwen worden alleen maar interessanter als ze ouder worden. Met alle rimpels en bijverschijnselen erbij. Ik vind het zorgwekkend dat we niet meer mogen verouderen. We moeten het leven gewoon lekker vreten. Avonturen beleven. Wat je ook doet, hoe het zich ook ontwikkelt; de reis, daar gaat het om. De weg ernaartoe. En als het een beetje schuurt, is dat helemaal niet erg.' ✨

'4 Jaargetijden met Angela Schijf' is vanaf 12 oktober te zien in theaters in het hele land, speellijst op klassiektogo.nl